

A Madrid, s'hi va parlar català durant unes hores. S'intuïa a l'Aeroport del Prat, on a primera hora les cues al pont aeri eren molt superiors al que és habitual. Delegacions senceres dels partits catalans esperaven el seu torn per volar cap a Barajas. A la terminal B, un grup de setanta persones de la societat civil pujava en un vol xàrter organitzat per Omnium Cultural. Catalunya faria sentir la seva veu al Congrés i els catalans volien ser-hi presents. El país es mobilitzava i aquesta vegada no era pas per seguir una final europea del Barça. La capital d'Espanya estava a punt de rebre un dels majors desembarcaments de catalans que es recorda en els últims anys i, encara que fos només unes hores, el català esdevindria llengua oficial sense que ningú ho hagués autoritzat i ningú ho pogués evitar.

El taxista que em porta de l'aeroport de Barajas al Congrés escolta la Cadena Ser. ("Senyor Artur Mas, president de CiU, bon dia." "Bon dia.") El conductor del programa matinal, el català Carles Francino, saluda un dels tres ponents del Parlament que defensarà el text a les Corts, el líder de Convergència i Unió, Artur Mas. La conversa, com és obvi, continua en castellà, però no deixa de ser premonitori que les primeres paraules que escoltem en arribar a Madrid siguin en català i a l'interior d'un taxi. On és la Brunete mediàtica? A les portes del Congrés, el català deixa de ser l'anècdota simpàtica i passa a ser la llengua vehicular. La cua llarga que cal seguir per aconseguir una acreditació per entrar al Congrés és plena de periodistes catalans. Els mateixos professionals que segueixen habitualment l'activitat parlamentària a Catalunya avui han canviat el parc de la Ciutadella per la carrera de San Jerónimo. S'intercanvien salutacions efusives davant la mirada atenta de les forces policials i dels periodistes madrilenys que observen amb incredulitat l'escena. A l'interior de la cambra, els periodistes descobreixen, encara perduts, on han d'ubicar-se. Un d'ells pregunta en castellà per una de les dependències del Congrés:

—*La sala de las columnas, por favor?*

El debat de l'Estatut al Congrés va omplir Madrid de catalans. Polítics, intel·lectuals, periodistes, artistes, esportistes, més polítics, més periodistes, sindicalistes, músics, historiadors, cineastes... Ningú no es va voler perdre una jornada històrica en què els catalans sortien de sota les pedres de la Castellana

Aquests entrepanos no tenen tomàquet!

—Pujant les escales, a mà esquerra —li contesta el seu interlocutor.

Definitivament, el català s'ha imposat al Congrés, encara que el president de la cambra, Manuel Marín, s'hi segueixi oposant.

En un altre punt del centre de Madrid, al Circulo de las Bellas Artes, els catalans també han entrat en tromba. Omnium Cultural hi ha organitzat un acte per expressar públicament el suport a la reforma estatutària i als polítics que l'han de defensar a la cambra baixa. A la setantena de persones de diferents àmbits de la societat civil catalana que han viatjat des de Barcelona s'han sumat ara els màxims representants de CiU, ERC, IC i del Parlament de Catalunya. La veu dels catalans es torna a fer sentir amb la lectura d'un manifest en què es reivindicava el nou Estatut.

Futbol i estones al bar amenitzen el debat. Els tres representants catalans encarregats de defensar el text davant les Corts, Artur Mas, Manuela de Madre i Josep-Lluís Carod-Rovira, passen amb nota les seves intervencions del migdia. La tribuna de convidats catalans a l'hemicicle es relaxa. És hora d'anar a dinar, compartir impressions i fer pronòstics per a la tarda. En una de les sales del Congrés, dins la delegació d'Omnium Cultural, el cantautor Paco Ibáñez entona un poema de Màrius Torres, que tantes lletres va dedicar a la pàtria vençuda. Avui, al Congrés, victoriosa. El director de cinema Conrad Son busca entre els catalans el protagonista de la seva nova pel·lícula i l'actriu Montserrat Carulla explica com abans d'entrar al Congrés una parella li ha donat un fulletó on s'explica

La portaveu del PSC al Parlament, Manuela de Madre, Artur Mas, president de CiU, i Josep-Lluís Carod-Rovià, president d'ERC, van encapçalar la delegació catalana.

"como Cataluna roba a España". Hi ha coses que la bombolla catalana no pot evitar...

Es reprèn la sessió amb la intervenció del president del Govern i de la resta de portaveus dels grups parlamentaris. Al bar del Congrés, on torna a haver-hi una concorreguda presència catalana, una diputada d'Esquerra Republicana prefereix escoltar les explicacions del membre de la companyia Elèctrica Dharma, Joan Fortuny, que no pas les del portaveu de CiU al Congrés, Josep Antoni Duran i Lleida. No és l'única. Als passadissos hi ha un anar i venir de polítics catalans que comenten com evoluciona la jornada mentre el debat continua a l'hemicicle. Es fan tres quarts de nou del vespre i el conseller primer de la Generalitat, Josep Bargalló, decideix atendre els mitjans catalans. Es disposa a contestar les preguntes a peu dret, quan un dels periodistes, amb auricular a l'orella, xiuxiueja a la companya que té a la dreta: gol de Van Bohmel als 45 segons de partit. L'Estatut ha deixat pas al futbol. A la sala de premsa, entre els monitors de televisió des d'on s'emeta el debat, ara també es pot seguir el par-

tit de la Champions entre el Barça i el Panatinaikos grec. Les cròniques de la jornada política s'aturen cada vegada que el Barça marca un gol. A l'hemicicle, un diputat de CiU abandona la tribuna de convidats i es dirigeix cap a un dels despatxos que el seu grup té al Congrés. Al final de la nit, amb l'admissió a tràmit al sac, confessa que hi ha anat a veure els gols de l'Eto'o.

Copa de cava i canapès. El Barça guanya 5 a 0 i el Congrés aprova, amb l'única oposició del PP, l'admissió a tràmit de l'Estatut. La victòria de la delegació catalana a Madrid molesta els populars, que, potser, amb un mal saber perdre, recorren als tòpics. Són quarts d'una de la matinada i el diputat del PP Vicente Martínez Pujalte entra a l'hemicicle per tornar al seu escó. De camí, es mira els tres representants catalans encarregats de defensar el text i els diu: "el bar está lleno de catalanes, se nota que a partir de las doce los bocadillos son gratis." Vicente M. Pujalte potser no sabia que el Govern català havia convidat tots els diputats i periodistes catalans a una copa de cava i a tastar alguns canapès en un dels hotels pròxims al Congrés, tan bon punt acabés el debat. I és que els entrepans allà, incomprensiblement, encara no els fan sucats amb tomàquet.

—Què et sembla, el lehendakari no ho va fer pas el dia que va venir a presentar el pla Ibarretxe —comenta un periodista català a un col·lega basc.

—Al lehendakari no li van admetre el text a tràmit —contesta.

L'esgotament s'imposa a l'eufòria, el seny a la rauxa, i una hora després del debat, a l'hotel conquerit pels catalans només hi queden quatre periodistes que s'han entretingut amb alguna crònica i quatre polítics, entre els quals el conseller de Relacions Institucionals, Joan Saura, que es resisteix a anar al lliit. L'endemà, al taxi que ens porta a l'aeroport ja no s'escolten salutacions en català. La veu del locutor, ara sí, d'una de les ràdios de la Brunete mediàtica, dedica tot tipus d'improperis contra els catalans i els seus polítics. Definitivament, el vent amb què amenaça el cel rogent s'emporta el rastre de la bombolla catalana.

Roger Rofin

Vora vora

El futur de l'OCB

Joan Mari

El dimarts 29 de novembre hi ha eleccions a la junta directiva de l'Obra Cultural Balear (OCB) i el termini per presentar candidatures acaba el divendres 18. Projectant una mirada cap al passat més immediat de l'associació —més o menys des del seu quarantè aniversari, l'any 2002—, hi trobem un seguit de factors que ens parlen d'un model que fa fallida i d'un present gestionat amb moltes deficiències. Quan Antoni Mir va deixar la gerència/presidència de l'OCB per fer-se càrrec de la Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya, es va parlar d'economia sanejada —cosa que aquí no es posa en dubte—, però els darrers esdeveniments parlen més d'una herència en clau de feblesa que de fortalesa de l'entitat que fa més de quaranta anys que vetlla per la salut de la llengua i la cultura pròpies de l'arxipèlag balear: el substitut de Mir, el misser Sebastià Frau, va aguantar un any en el càrrec, fins al febrer del 2005, quan va presentar la dimissió; la terna que se'n fa càrrec de manera provisional des d'aleshores no ha millorat la situació o almenys no fa l'efecte que s'hagin dedicat a allò que els pertocava, que és treballar per enfortir l'OCB del futur, la que comença l'endemà del procés electoral. Quan falten tres setmanes per a la votació que ha d'obrir aquest futur, només hi ha un embrió de candidatura reunit sota el lema "Més per l'Obra", i no sabem de cap candidat amb cara i ulls que pugui encarnar la transversalitat que requereix una entitat cridada a ocupar —a recuperar— un paper cabdal en la pervivència de la nostra identitat en el complicadíssim panorama social illenc, no hi ha cap programa a debat públic, no sabem quin és el model de gestió i d'acció que ens ha de fer oblidar l'anti-model d'on venim. Em sap greu, però avui no hi ha lloc per a l'optimisme.

joan_mari@hotmail.com